

N:o 47.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Maj 1868, kl. 10 f. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner om upphäfvande af 2 Kap. 5 och 6 §§ Giftermåls-balken.

Uti särskilda inom Andra Kammaren väckta motioner, hvilka blifvit till Lag-Utskottets behandling öfverlemnade, har föreslagits dels af Herr *Ola Månsson* (motion N:o 302), att 5 § i 2 Kap. Giftermåls-balken måtte upphävas, dels af Herr *L. J. Fahlander* (motion N:o 197), att Riksdagen för sin del ville besluta, att så väl 5 som 6 § af ifrågavarande kapitel och balk upphört att vara gällande.

Omförmälda §§, sådana de ursprungligen lydde, innefattade ovilkorligt förbud emot giftermål i svågerlag å sidone samt i andra svågerlaget, men hafva genom Kongl. Förordningen den 10 April 1810 blifvit förändrade derhän, att *Konungen må gifva lof* till giftermål i berörda svågterskapsled. Någon giltig grund för bibehållande af detta äktenskapsförbud lär svårligen kunna framvisas, och det torde derföre numera kunna utan våda ur lagstiftningen uteslutas. Då den i 1734 års lag uttalade grundsats om absolut förbud emot dessa äktenskap redan genom 1810 års ofvannämnda Förordning blifvit bruten, har lagstiftaren nu endast att tillse, huruvida några fullt giltiga skäl vidare förefinnas för bibehållande af det uppställda vilkoret af Konungens lof; och några sådana skäl har Utskottet ej kunnat finna. Det är nemligen känt, att Konungens bifall till de ganska talrikt inkommande ansökningarne af detta slag aldrig förvägras, och ifrågavarande vilkor kvarstår således numera i lagstiftningen blott såsom en ändamålslös formalitet, hinderlig för alla och kostsam för den mindre bemedlade. Väl har såsom ett inkast emot full frihet uti ifrågavarande hänseende tillförene blifvit anmärkt, att exemplet af äktenskapsförbindelser inom dessa svågterskapsled vore för bevarande af sedligheten inom familjerna vådligt. Men dessa exempel äro, såsom nyss blifvit antydt, redan nu ganska talrika, utan att, så vidt man försport, sedligheten derigenom i någon mån lidit;

lidit; och då dertill lägges, att mången ej ens anar tillvaron af ifrågavarande förbud, så att ej sällan den, som står i begrepp att knyta äktenskap inom anförda svägerskapsled, öfverraskas af underrättelsen att han dertill måste söka Konungens tillstånd, har Utskottet ansett sig jemväl i allmänna tänkesättet finna ett stöd för dessa förbuds upphäfvande.

Då ifrågavarande äktenskapsförbud utgör grunden för stadgandet i 18 Kap. 5 § Strafflagen angående ansvar för otukt emellan personer, som i det svägerlag äro, att de icke, utan Konungens tillstånd, må äktenskap med hvarannan ingå, bör detta stadgande upphävas på samma gång som berörda förbud bortfaller.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Utskottet vördsamt hemställa, att Riksdagen för sin del ville besluta en författning, hvarigenom förklaras, att de i 2 Kap. 5 och 6 §§ Giftermåls-balken, sådana de lyda i Kongl. Förordningen den 10 April 1810, förkommande förbud för der uppräknade personer, att utan Konungens tillstånd med hvarandra ingå äktenskap, samt i följd deraf jemväl 18 Kap. 5 § Strafflagen angående straff för otukt emellan sådana personer upphört att vara gällande; dock att derigenom ej sker någon ändring i lagens stadgande i 13 Kap. 1 § Rättegångs-balken, om jäf emot domare, och i 17 Kap. 7 § samma Balk, om jäf emot vittnen, samt i 31 § Skiftesstadgan den 9 November 1866, om jäf emot landtmätare och gode män, i hvilka fall det kommer att förblifva vid hvad hittills föreskrifvet varit.

Stockholm den 5 Maj 1868.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.